

Бори аввал аст, ки дар Точикистон чунин як интихоботро мушохида кардам.

Интихоботе, ки комилан дар фазои орому осуда ва бе ягон мушкилӣ, сару садоҳои зиёдатӣ ва иштироки шахсони шубҳанок ва мочароҷӯ доир гардид. Рӯзи якшанбе, якуми март, рӯзи аввали баҳор мардуми кишвар фаъол буданд. Новобаста аз он, ки рӯзи истироҳатӣ буд ва ҳар нафар дар пайи корҳои шаҳсӣ худ буданд, аммо дар байнӣ аҳолӣ сухан пеш аз ҳама дар бораи интихобот мерафт. Онҳо аз як дигар аз иштирок доштан ва ё надоштанашон, ба кӣ овоз доданашон мепурсиданд, ҳамчунин яқдигарро бо Иди баҳор ва ояндаи нек табрику таҳсин мегуфтанд.

Дар ҳакикат ин ҷорабинӣ ба ид ҳам монанд буд. Аз субҳи содик садои тарона дар ҳавзаҳои интихоботӣ садо медоданд ва сокикони гирду атроф ҳам бо рӯҳи болида, барои иштирок дар ин маъракаи тақдирсоз ба ҷониби нуктаҳои интихоботӣ меомаданд, то ин ки ба номзадҳои арзандай ҳуд овоз дода, ба ояндаи ҳуд саҳм гузоранд. Бояд кайд намуд, ки барои баргузории ин ҷорабинӣ тамоми шароитҳо мухайё гардида буданд ва ҳамаи талаботи қонунҳои амалкунанда ва санаду меъёрҳои танзимкунандаи раванди интихобот риоя мегардидаанд. Нозирони доҳиливу ҳориҷӣ низ ба участакаҳои интихоботӣ рафту омад доштанд. Участкаҳои интихоботӣ серодам буданд. Албатта ин баёнгари он аст, ки фарҳанги сиёсӣ ва ҳукуқии аҳолӣ рушд ёфтааст.

Бояд кайд намуд, ки хизбу ҳаракатҳои террористиву экстремистӣ, ки ҳудро муҳолифини тоҷик ном мебаранд, бо ҳарроҳ восита меҳостанд ба раванди интихоботӣ таъсири манғӣ расонанд. Онҳо аз тарики сомонаҳои интернетӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ дар байнӣ мардум овозаҳои бардурӯғ ва игвоангезеро пахн намуда мардумро бовар мекунониданд, ки дар Точикистон интихобот як ҷорабинии нодаркор мебошад, ки он гайри демократӣ ва ношафтоф баргузор мегардад. Ҳатто чунин сару садоҳоро онҳо то ба ташкилоту созмонҳои байналмилали расонидаанд. Чунин таблиғоти ноадолатонаи ғурӯҳҳои муҳталиф сабабҳои ҳудро дорад. Барои мисол хизби дар Точикистон мамнӯъ ва террористии нахзати исломӣ, то соли 2015 дар тамоми интихоботҳо иштирок ва номзадҳои ҳудро пешниҳод мекард. Аммо онҳо дар ягон маъракаи интихоботӣ тарафдорони воеии ҳудро пайдо накарданд. Бинобар ҳамин онҳо ба ҷӯз игвоангезӣ ва мочароҷӯйи дигар коре карда наметавонистанд. То ҳанӯз ин амали мугризонаи онҳо

идома дорад.

Яке аз сабабхое, ки интихоботи рӯзи гузашта, яъне 1-уми март дар фазои орому осуда доир гардид дар он аст, ки он бе иштироки нахзатихои ифратӣ доир гардид. Гурӯҳҳои мочарочӯй нахзатӣ натавонистанд дар ин чорабинӣ иштирок ва хадафҳои нопоки худро пиёда созанд. Аз чониби дигар интихобот майдони васеъ барои барномаҳо ва амалисозии он барои хизбҳои сиёси кишвар буд. Дар ин интихобот хизбҳои сиёси дар доираҳои конунҳои амалкунандаи кишварамон иштироки фаъол доштанд.

Аммо набояд фаромӯш соҳт, ки душман то ханӯз аз максадҳои худ даст накашидааст. Гурӯҳҳои бадҳох ва ифратии кишварамон тамоми воситаҳоро мавриди истифода карор додаанд. Боиси таассуфаст, ки баъзе аз хабарнигорони рӯзнома ва сомонаҳои расмии кишвар, ки барои онҳо манфиатҳои шахсӣ аз манфиатҳои миллӣ боло меистад, пойбанди чунин гурӯҳҳо гардидаанд. Онҳо бо нашри гузоришу матолиби иғвоангезашон, пуштибонӣ аз душманони миллати тоҷикро мекунад. Бешубҳа онҳо дар ин шабу рӯз дар пайи онанд, ки чигуна матолиби тухматомез дар бораи интихобот омода ва онро пахн намоянд. Ин амалу кирдори онҳо бори аввал нест. Аммо тамоми кӯшишҳои онҳо бе натиҷа анҷом мейбанд. Зоро онҳо дар байни мардум тарафдорони аслии худро пайдо накардаанд.

Афзалов Ардашер, ассистенти кафедраи

хукуки судӣ ва назорати прокурории факултети хукукшиносии ДМТ

